

..... પ્રાથમિક શાળા તા.....જિ.-.....
 ધોરણ -૫ વિષય- પર્યાવરણ હોમ લર્નીંગ એકમ ૬ - મચ્છર: રોગ અને સારવાર
 નામ

પ્રશ્ન:૧ નીચે આપેલ ચિત્ર જોઈ તેના વિશે પાંચ વાક્ય લખો.

05

પ્રશ્ન:૨ યોગ્ય શબ્દ વડે નીચેની ખાલી જગ્યા પૂરો. (કોઈ પાંચ)

05

- 1) ટાઢ દ્યુજારી અને તાવ એરોગનું લક્ષણ છે.
- 2) લોહીની તપાસચંત્ર દ્વારા કરવામાં આવે છે.
- 3)ની ઋતુમાં મચ્છરો ખૂબ ઓછા દેખાય છે.
- 4) મેલેરિયા મચ્છર દ્વારા ફેલાય છે તેવું શોધનાર ભારતીય વૈજ્ઞાનિકહતા.
- 5) ગુજરાત રાજ્યમાં લોકોની તંદુરસ્તી સ્વાસ્થ્ય માટેમંત્રાલય છે .
- 6) લોહ તત્વની ખામી હોય તોરોગ થાય છે.

પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નના માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ નો ક્રમ લખો (કોઈ દસ)

10

૦૧ - તમને મેલેરિયા થયો છે તો નીચેમાથી કઈ તપાસ કરાવશો ?

☐

A એક્સ રે પાડીને તપાસ કરાવશો- **B** લોહીની તપાસ કરાવશો

C પેશાબની તપાસ કરાવશો **D** ઝાડાની તપાસ કરાવશો

☐

૦૨ - સૌથી વધારે મચ્છર કઈ ઋતુમાં જોવા મળે છે ?

A ચોમાસામાં **B** ઉનાળામાં **C** શિયાળામાં **D** વસંત ઋતુમાં

૦૩- પાંડુરોગ લોહીમાં ની ઘટ પડવાથી થાય છે?

☐

A પાણી **B** ચરબી **C** વિટામિન્સ **D** હિમોગ્લોબીન

૦૪- મરઘીના બચ્ચાને પેલું પીલું તો મચ્છરના બચ્ચા ને શું કહેવાય?

☐

A પોરા **B** કોશેટો **C** લીલ **D** ઈંડા

૦૫- માંથી માનવનો મોટો શત્રુ કોને કહેવાય?

☐

A માંકડ **B** મચ્છર **C** માખી **D** તીડ

૦૭-

.....રોગ ફેલાવે છે?

☐

A પાંડુરોગ

B મેલેરિયા

C કોલેરા

D ડેન્ગ્યુ

૦૮- ડેન્ગ્યુ, ચિકનગુનિયા રોગ ફેલાવનાર સજીવ કયો છે?

☐

A

B

C

D

૦૯-શાળામાં લોહતત્વની ગોળી કયા રોગ માટે આપવામાં આવે છે ?

☐

A ડેન્ગ્યુ

B ચિકનગુનિયા

C મેલેરિયા

D પાંડુરોગ

૧૦-રોગના નિદાન માટે લોહીનો રિપોર્ટ ક્યાં કરવામાં આવે છે?

☐

A ગ્રામ પંચાયતમાં

B દાવાખાનામાં

C લેબોરેટરીમાં

D કારખાનામાં

૧૧-ક્યાં વૃક્ષની છાલમાંથી મેલેરિયાની દવા બનાવવામાં આવતી હતી?

☐

A સિંકોના

B નીલગીરી

C સીસમ

D બાવળ

૧૨-તંદુરસ્ત સ્ત્રીઓમાં હિમોગ્લોબીન નું સ્તર કેટલું હોવું જોઈએ?

☐

A ૧૦ થી ૨૦ g/dl B ૧૨ થી ૧૮ g/dl C ૧૨ થી ૧૬ g/dl D ૧૪ થી ૧૮ g/dl

૧૩-નીચેનામાંથી કઈ બાબત મચ્છરનો ઉપદ્રવ માટે જવાબદાર છે ?

☐

A ખોરાકને ખુલ્લો રાખવો

B સ્વચ્છ પાણીને બંધ ટાંકીમાં ભરો

C ઘરમાં ગૂંચળનો ઘૂપ કરવો

D ગંદા પાણીના ખાબોચિયાભરેલા હોવા

૧૪ -

આ સાધન શું માપવામાં વપરાય છે ?

☐

A ડાયાબિટીસ

B તાપ

C બીપી

D તાવ

૧૫-

આ સાધનોનો ઉપયોગ શા માટે કરીએ છીએ ?

☐

A મચ્છરથી બચવા

B મચ્છરથી બચાવવા

C મેલેરિયાનો નાશ કરવા

D કોલેરાથી બચવા

04

પ્રશ્ન:4 નીચેના જોડકા જોડો

ક્રમ	અ	બ	અ	બ
૧	મચ્છરથી ફેલાવો	૧ પોરા	૧	
૨	લોહતત્વની ખામી	૨ ટાઈફોઈડ	૨	
૩	મચ્છરના બચ્ચા	૩ પાંડુરોગ	૩	
૪	માખી દ્વારા ફેલાવો	૪ મેલેરિયા	૪	

કોલેરા

પ્રશ્ન:5 નીચેના વાક્યો ખરા ખોટાની નિશાની કરો

05

- 1) કીડી કરડવાથી ડેન્ગ્યુ નામનો રોગ થાય છે
- 2) મચ્છરના બચ્ચાને પુરા કહેવામાં આવે છે
- 3) મચ્છર માળામાં ઈંડા મૂકે છે
- 4) ચોમાસાની ઋતુમાં માખીનો ઉપદ્રવ વધુ જોવા મળે છે
- 5) તાવ શરદી થાય તો તાંત્રિક પાસે જવું જોઈએ

☐
☐
☐
☐
☐

પ્રશ્ન: 6 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ દસ)

10

- 1) મેલેરિયા કયા પ્રકારના મચ્છરથી ફેલાય છે?

.....

- 2) દર્દીના લોહીની તપાસ શા માટે કરવામાં આવે છે?

.....

- 3) જૂના સમયમાં દવા શેમાંથી બનાવવામાં આવતી હતી ?

.....

- 4) પાંડુરોગ કયા વ્યક્તિઓમાં વધુ જોવા મળે?

.....

- 5) પાંડુ રોગના દર્દીને ડો. શું ખાવાની ભલામણ કરે ?

.....

- 6) પાંડુરોગ થયેલા બાળકને શેની ગોળીઓ ગળામાં આવે છે ?

.....

- 7) મેલેરિયા શોધનાર વૈજ્ઞાનિક કયા દેશનો હતો?

.....

- 8) રોગનો ફેલાવો કરનાર બે સજીવો કયા કયા છે ?

.....

- 9) રોગનો ફેલાવો કરનાર બે સજીવના નામ આપો ?

.....

- 10) રોગનો ફેલાવો અટકાવવા માટે તમે શું કરશો ?

.....

- 11) ગંદુ પાણી શા માટે ન પીવું જોઈએ ?

.....

- 12) ખુલ્લો ખોરાક શા માટે ન ખાવો જોઈએ ?

.....

- 13) મેલેરીયા રોગના લક્ષણો કયાં કયાં છે ?

.....

.....

.....

પ્રશ્ન: 7 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો (HOT)

1) તમારી આજુબાજુ એવી કોઈ વ્યક્તિને જાણો છો જેને મેલેરિયા થયો હોય ?

2) તેમને કેવી રીતે ખબર પડી કે મેલેરિયા થયો છે?

3) મચ્છર કરડવાથી કયા કયા રોગ થઈ શકે?

4) કઈ ઋતુમાં વધારે મચ્છર જોવા મળે છે? કેમ ?

5) તમે તમારા ઘરમાં સૌને મચ્છરથી કેવી રીતે બચાવવા કયા કયા ઉપાય કરશો?

6) વરસાદના ભરાયેલા પાણીમાં તમને શું શું જોવા મળે ?

7) મચ્છરથી કયા રોગ થાય છે?

8) માખીઓ દ્વારા કયો રોગ ફેલાય ?

9) તમે પાણીની આસપાસ લીલ જોઈ જોઈ છે એ લીલ બીજે ક્યાં જોઈ છે?

10) જો કોઈને મેલેરિયા થયો હોય તો તમે કેવી રીતે શોધશો ?

11) તમારા ઘર શાળા અને પડોશમાં મચ્છર ન થાય તેના માટે તમે શું પ્રયત્ન કરશો?

પ્રશ્ન: 7 નીચેની આપેલ રોગો નું મચ્છરથી ફેલાતા રોગો અને માખીથી ફેલાતા રોગોમાં વર્ગીકરણ કરો
(મેલેરિયા, ટાઇફોઇડ, ડેન્ગ્યુ, મરડો, ચામડીના રોગો, ચિકનગુનિયા, કોલેરા, ઉલટી)

મચ્છરથી ફેલાતા રોગો

માખીથી ફેલાતા રોગોમાં